

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL II

Nr. 151

Brășov, Duminică 10 (22) Iulie

1888.

„Gazeta” iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumără la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brășov:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etagiul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dăsu-l în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unu esemplar 5 cr. v. a. seu
15 bani.
Atâtu abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Nou abonamentu la „GAZETA TRANSILVANIEI”

Cu 1 Iulie 1888 st. v. s'a deschis nou
abonamentu la care invităm pe toți amicii și epri-
jitorii fôiei noastre.

Prețulu abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:
pe trei luni 3 fl.
pe șase luni 6 fl.
pe unu an 12 fl.

Pentru România și străinătate:
pe trei luni 10 franci,
pe șase luni 20 franci,
pe unu an 40 franci.

Abonarea se pôte face mai ușor și
mai repede prin mandate postale.

Domnii, cari se voru abona din nou,
sê binevoescă a scrie adresa lămurit și
a arêta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei”.

Cine amenință pe Sași?

II

Brășov, 9 Iulie st. v. 1888.

Dacă amu voi sê arătăm în
ce modu intriga politică maghiară
a sciutū dela 1867 încôce sê tragă
pe Sașii ardeleni în mrejele celor
dela Peșta, izolându-i și împiede-
cându or-ce înțelegere între ei și
Români, amu putê sê scriemū o
broșură întrégă.

Deocamdată însê va fi de a-
junsu ca pentru clarificarea între-
bării, ce ne-amu pus'o, sê constata-
mū, că cu venirea la putere a
Ungurilor s'au redeșteptatū în si-
nulu Sașilor speranțele, că ei vorū
putê și după nimicirea autonomiei
Ardealului sê se bucurê de-o po-
zițiune excepțională în țeră, după
analogia timpurilor dinainte de
1848, când se bucurau de privile-
giile lorū alături cu Ungurii și
Sécuii.

La redeșteptarea acestorū spe-
ranțe deșerte au contributū pu-
ternicū promisiunile de atunci ale
Ungurilor dela putere, cari însê
au fostū așa de vicleni a cere
dela Sași prețulu înainte de a se
fi realizatū acele promisiuni.

Acestū prețu era nici mai
multū nici mai puțin decătū pâr-
sirea totală a politicei urmate
de Sașii ardeleni până la 1866, seu
cu alte cuvinte sacrificarea alianței
ce-o încheiaseră Sașii cu Români
în dieta ardelenă dela 1863-4.

Ungurii dela putere le șopte-
au mereu Sașilorū în urechiă,
că Români suntū unu elementū
periculosū pentru ei, că acesta
amenință ai cupleși în „fundulu
regescū” și că cea mai bună po-
litică săsescă va fi a da mâna cu
Ungurismulū în contra „inimicului
comunū”.

Firulū conducătorū alū politi-
cei maghiare în raportū cu Sașii
ardeleni este părerea nutrită me-
reu și susținută la toate ocaziunile,
că Români suntū „inimicii co-
munii” ai Sașilorū și ai Unguri-
lorū.

„Alianța maghiaro-săsescă,”
cum ô înțelege și astăđi fôia gu-
vernamentală din Clușiu, se înte-

meiază dër pe idea de-a suprima
desvoltarea poporului românū în
„fundulu regescū” și în celelalte
ținuturi din Ardealū.

Nu mai trebuie sê spunemū,
că încătū ideea acêsta, și-a aflatū
aderenți la unii seu la alții ea
este și rămâne absurdă și nereali-
sabilă.

Timpurile feudalismului suntū
ingropate pentru veciă și cei ce
în patima și lăcomia lorū orbă au
speratū, că ele se vorū putê aduce
earăși în viață sub forma consti-
tuțională, s'au înșelatū amarū.

Elementulū românū din Ar-
dealū cu tôte că este despoiatū de
drepturile sale naționale, cu tôte
prigonirile ce trebuie sê le îndure
și cu tôte piedecile ce i se punū
în cale, se desvôltă mai departe
și este ridiculū a crede, că acêsta
desvoltare, ce'și urmêză cursulū cu
putere elementară, ca unū pârū
de munte, care sê strecôră printre
stânci și deluri, ar putê fi supri-
mată vre-odată prin vre-o coali-
țiune „maghiaro-săsescă.”

Dër Ungurii dela putere au
reusitū a spăria odată pe Sașii
ardeleni cu Români și și gân-
descū, de ce sê nu reusescă și
a doua oră. Scopulū lorū este
sê-i țină izolați pe Sași și desbi-
nați cu Români și puținū îi costă
a se folosi de tôte ocaziunile și a
trâmbița în cameră, prin adunări
și prin pressă, că elementulū ro-
mânū este amenințatorū pentru
Sași.

Politica ungerescă a rămasū
dër consecventă. Este lucru cu
minte și politicū ca și Sașii ar-
deleni sê lase a fi consecventū
intimidatū prin apucăturile ei și-
rete?

Ore sê mai fiă posibilū ca în
impneurările de față, după tôte
câte s'au petrecutū în Ardélū de
douădecî de ani încôce, sê mai
afle încă între Sași terēmū idea
lățită în modū tendențiosū de Un-
gurii, că elementulū românescū a-
menință într'unū modū seu altulū
esistența elementului săsescū în
Ardealū?

Sê mai fiă ore cu puțință de-a sê
susținê între Sași părerea absurdă,
că Români arū fi inimici comuni
ai lorū și ai Ungurilorū și că de
aceea ei arū trebui sê evite câtū
mai multū atingerea cu Români
cersindū după amiciția Ungurilorū?

(Unu articulu finalū va urma.)

Maghiarisarea Slovacilorū.

Sciimū că o mulțime de copii, așa
diși „orfani,” slovaci au fostū duși de
autoritățile maghiare în ținutulū un-
gerescū și împărțiți acolo pe la familii fără
copii, între cari multe numai o bună
crescere nu le vorū putê da.

Din cauza acestui nou modū de ma-
ghiarisare domnesce între Slovaci o a-
dêncă amărăciune. „Narodnie Noviny”
spune, că deore ce în unele locuri s'au
luatū și copii slovaci fără învoirea ma-
melorū lorū, Slovacii au decis a adresa
unū protestū cătră guvernulū ungerescū.

Numitei foi slovae i se împărță-
șesece, că mulți dintre copii, cari erau

destinați a fi duși, fugiseră în presera
dilei fixate pentru transportarea lorū în
păduri și se ascuseră în gropile de car-
tofi etc. Gendarmii au umblatū după
ei sê-i caute și i-au prinsū.

Se vorbesce de 2 casuri în cari ma-
mele și stăpânii casei unde locuiau or-
fanii s'au opusit energicū transportărei
lorū, așa că au trebuit sê-i lase acasă.

Se pare dër, că chiar în Ungaria
mamele nu suntū așa de lipsite de or-ce
dreptū — dice „Vaterland” din Viena
— ca sê li se pôte lua în contra voinței
lorū copiii, și decă totuși s'a întemplatū
acêsta, atunci trebuie că adeseori ma-
mele n'au întrebuintatū adevăratele mij-
loce spre a împedeca transportarea co-
piilor lorū.

„F. K.” raporteză, că în comitatulū
Abauj maghiarisarea înainteză în modū
îmbucurătorū. Nu mai esistă în totū co-
mitatulū nici unū învățatorū slovacū. Pe
celū din urmă învățatorū, care încă
vorbea limba lui Svatopluc, l'a pensio-
natū de curêndū episcopulū Sigismund
Bubics. Înainte cu câțiva ani numitulū
comitatū avea încă 42 învățatori slovaci
și prin urmare împrejurarea, că acolo
instrucțiunea poporului se află acum nu-
mai în mâni curatū maghiare vorbesce
mai elocventū pentru maghiarisarea dis-
trictului de susū.

Și cu tôte aceste aceleași foi ma-
ghiare, cari aducū asemeni sciri „îmbu-
curătore”, asigură, că Ungurii nu voiescū
sê maghiarizeze! Ce perfidiă!

Urmările întevederii împăraților.

În tôte părțile se recunosc marea
importantă politică a întâlnirei împăra-
ților. „Gazeta Crucii” din Berlinū
crede, că prin acêstă întevedere pacea
va fi asigurată pe mai mulți ani.

În cercurile politice din Parisū dom-
nesce însê temerea, ca nu cumva Ger-
mania în urma apropiării sale de Rusia
sê facă Franciei pretensiuni umilitore.
Asemeni temeri suntū pôte motivate și
prin limbajulū ce-lū pörtă organulū lui
Bismark „Nordd. Allg. Ztg.” tocmai
acum față cu Francia.

Intr'unū articulu mai nou, numita
fôia le spune Francesilorū clarū și lim-
pede, că familiile oficerilorū francezi,
cari suntū în activitate, n'au ce căuta
în Alsația-Lotaringia și că prin urmare
vorū trebui sê se ducă de acolo; sco-
pulū măsurilorū restrictive în privința
pașaportelorū este, — asigură fôia ger-
mană, — de a intrerupe cu desêvêșire
legăturile sociale și comerciale între
Francia și Alsația-Lotaringia, după ce s'a
doveditū în modū neîndoișū cum au
abusatū de aceste raporturi Francesii în
contra dreptului gințilorū.

E clarū, că visita împăratului Wil-
helmū la Petersburgū e îndreptată în
mare măsură în contra Franciei, pre-
cum dovedesce acum din nou gazeta lui
Bismark, care tocmai în ziua întevede-
rei apostrofăză aspru pe „Gazeta de
Mosca”, despre care se scie că a agi-
tatū mai multū în contra Germaniei și
pentru alianța cu Francia.

În ce privește celelalte scopuri ale
întevederii se dă o deosebită impor-
tanță împneurărei, că în suita împăra-
tului Wilhelm se află și șefulū biroului
secretū de șifrare din ministeriulū de
esterne germanū. Din prezența acestuia
se conchide, că cestiunea orientului va

juca unū rolū însemnatū în convorbirile
dintre împărați.

Sciimū că împăratulū este acompa-
niatū și de cancelarulū de statū contele
Herbert Bismark, în care tatălū seu, can-
celarulū germanū, are cea mai mare în-
credere. Elū a purtatū la prima între-
vedere de Joia trecută uniforma de mi-
nistru.

O voce rusescă despre Maghiari.

Corespondentulū din Viena alū
diarului rusescū „Moscovskia Vie-
domosti” publică în colónele ace-
tei foi unū articulu caracteristicū
cu privire la Maghiari. Din a-
cestū articulu, care a produsū
multū sânge rêu și amărăciune
diarelorū ungeresci, estragemū ur-
mătorele:

„M'am viritū — scrie correspon-
dentulū fôiei rusesce — în cercurile mi-
litare. Aici domnesce iritațiune din cauza
scirilorū sosite din Germania, căci fiind
domnitorulū austro-maghiarū celū mai
bêtrântū între capii încoronatū — după
chibzuela amintitelorū cercuri — împă-
ratulū germanū pe elū ar fi trebuit sê
flū cerceteze mai întâiu. „Dër fiă con-
vinsū — dîșeră respectivii — că nu
vomū suferi sê-și bată joc de noi.” Ori
câtū m'am străduitū sê aflū adevărata
causă a acestei agitațiuni, altū răspunsū
n'am primitū, decătū că „pentru ce merge
împăratulū Germaniei mai întâiu la Pe-
tersburgū și nu la Viena?”

Apoi îi auți mereu provocându-se
la Ungaria: „Ungaria nu voiesce,” „Un-
garia nu permite,” „Ungaria asta o vrea,”
„Ungaria pretinde,” „Ungaria le va a-
răta lorū” și așa mai departe. Altmin-
trelea provocarea acêsta la Ungaria nu
e obicnuită numai în cercurile militare,
ci și în cercurile mai înalte.

Strănepoții ôrdelorū nomade ale
lui Atila încă și astăđi se credū că suntū
„spaima lumei”, nevoindū sê scie, că
încă de multū au ajunsū deja și ei între
ciocanū și nicovală. Numai sciu ce sê'n-
cêpă pentru a'și sprijini rassa lorū, ce
se află în stadiulū apunerei, și pentru
a-și susșine însêmnătatea lorū europenă.
Situatiunea lorū este aprôpe asemenea
acelei situațiuni, în care se aflau Grecii,
numai independența de artū mai avê-o;
poporulū însuși recunoscê însê, că e
multū mai neînsemnatū la numărū, de-
cătū ca sê pôtă juca unū rolū seriosū
în marea tragediă a istoriei lumei. Ma-
ghiarii, cunoscându-și puținătatea lorū,
se silescū cu totū felulū de mijloce sê
umfle naționalitatea lorū microscopică
(adevărati Maghiari abia se află două
miliône și jumătate), și totū ce potū în-
roléză în castrele lorū.

Că cu ce felulū de mijloce trăsescū
Ungurii, acêsta o arată întemplarea cu
„orfanii” slovaci, cari mai bine de ju-
mătate nu suntū orfani, ci suntū vânduți
de părinții slovaci sărăciți de inundări.

Urmêză și Maghiarii esemplulū ru-
delorū lorū din depărtare, esemplulū
Turcilorū, pentru-că aflându-se în sta-
diulū perirei, tocmai așa își înmulțescū
rassa lorū, cum și-o înmulțiau și Turcii,
înrolândū în ceta ienicerilorū pe copii
raialelorū. Dacă însê nu li suntū de
ajunsū copii slovaci cumpărați, la data
ocasiune își sciu ei afla și maturi. Con-
tingentulū acestorū din urmă îl dau
Evreii, cari suntū cu atâtū mai potriviti

pentru maghiarizare, cu cât, neavându ei o naționalitate proprie, își pot schimba ușor numele pe unguresce, apoi și după asemănarea tipului esterior, stau aproape de Maghiarii cei cu părul negru, nasul lung.

Maghiarizarea ușor se face, pentru că nu costă decât o simplă cerere și etă că din Löwy s'a făcut Ladány, din Hartmann s'a făcut Havas; séu din Schwarzenbrunn s'a făcut Kuti, din Schops — Nagy etc. Ba se află și de aceia, cari primesc un nume de același sunet și prin acesta maghiarizarea este gata; astfel s'a făcut odinioară din Klotz — Kossuth și din Deutsch s'a făcut Deak.

De altmintearea nu numai Jidovii, ci și Cehii sporesc rassa maghiară pe cale artificială; numai țilele trecute s'a întemplat, că din unu anumit Scepnek s'a făcut Szekely, din Prepschal s'a făcut Fejérvári.

Când întrebă pe frații Slovaci, că pentru ce își îmbracă numele lor în haine unguresci, ei își răspund dându din umeri: „nu noi suntem cei dintâi.“ Cei mai distinși factori ai unguurismului au fost de origine slovacă: *Klapka* a fost Boemă, *Görgey* — Slovac, *Kossuth*, — Slovac, *Deak* — Croată. (?) Acestea e cu puțință... pentru-că în caleidoscopul austro-maghiar toate sunt cu puțință. Decă germanul Rieger este conducătorul Cehilor, pentru ce se nu fiă slovacii Kossuth și Görgey conducători maghiari?...“

Afacerea reginei Natalia și guvernul german.

„Tems“ face cunoscută conferința, ce a avut-o principesa *Muruzi* cu contele *Herbert Bismark*. După ce principesa se anunță la *Herbert Bismark*, acesta merse la ea în hotelul unde locuia.

La dorința ei de a-i presenta documente, cari să dovedescă, că regina Natalia n'a avut nici un amestec în uneltirile politice, așa d. e. o telegramă prin care regina a refuzat regenta ce i se oferise după lupta dela *Slivnița*, respunse contele *Bismark*: „Acesta pe noi nu ne privește; întrebarea se învârtăse împrejurul puterii suverane a regelui *Milan* asupra fiului său. Eu te sfătuiesc să stăruiesc pe lângă Regina ca să se hotărăscă a reda copilul tatălui său. Regele e foarte nervos. El trimite telegramă după telegramă. Este de dorit ca lucrul să se reguleze fără întârziere.“ La rugarea prinsei pentru o prelungire de câte-va zile în considerația durerii mamei, respunse contele

Herbert: „In afacerile de stat dureria nu se ia în considerare.“ Princesa replică: „Decă tatăl are drept, fiu are atunci și mama“, la ceea ce contele *Herbert* observă: „La noi domnesca legea *salica*: Femeile nu numără“ și adause: „Ce vré să facă Regina, vré să lase a se pușca? vré să se baricadeze? Se voru sparge ușile.“ Și fiindcă prinsea cerea o amânare de una séu două zile cel puțin, *Herbert Bismark* declară, că acesta este imposibil și-i concese numai să se reîntorcă la *Wiesbaden* spre a îndupleca pe Regina.

Principesa *Muruzi* se exprimă mai departe, după „*Tems*“, asupra motivelor ce au îndemnat pe regina Natalia a respinge proiectul de contract al lui *Milan*, astfel:

„Din *Belgrad* veneau la Regina dela partizanii ei avertismente, ca Regina să nu subscrie nimic și nici pe episcopul să nu lă primescă, fiindcă în introducerea acelu proiect se afla declarația, că ambele partide s'au convins că nu pot trăi mai departe împreună. Antipatia reciprocă însă o consideră biserica grecească ca motiv de ajuns pentru divorț. Prin subsemnarea acelei declarații Regina ar fi dat așa dér motiv de ajuns pentru divorț și și-ar fi atras o citație înaintea consistoriului, care tocmai ar fi voit să o încungiure cu ori și ce preț.“

Guvernul bulgar și Turcia.

„Agenția *Havas*“ raportează din *Constantinopol*:

Scirea lui în posesiune de către guvernul bulgar a liniei de joncțiune *Belovo-Vacarel*, situată în *Rumelia-Orientală* și construită cu cheltuelile Turciei, a produs o impresiune foarte rea asupra Porței, care a calificat acest fapt într'un mod foarte sever. Într'adevăr, în întreținerea cu d. *Vulcovi*, agent diplomatice al Bulgariei, *Marele-Vizir* a fost, pare, foarte aspru, apropiindu această luare în stăpânire arbitrară de acelu de tâlhărie comisă la *Bellova* la 7 Iuliu, insinuându chiar că acest act de brigandagiu este pte legat cu luarea liniei, căci, spun cercurile otomane, decă Bulgaria crede că are dreptate, lucru ce nu se pte susține, pentru ce n'a lucrat mai înainte și a așteptat isprăvirea liniei pentru a o lua.

Acest argument are numai aparența dreptății, căci Bulgaria va plăti de sigur cu grabă cheltuelile de construcțiune numai ca dreptul ei să fiă recunoscut.

Este inexact că *Porța* a protestat; ea n'a făcut încă nici un demers oficial; s'a mărginit până acum a telegrafia ieri agentului său din *Sofia* să verifice faptul și decă este esact să ceră imediat explicația dela guvernul bulgar fără a-i ascunde marea nemulțămire a Porții.

Cercurile otomane sunt foarte suferate de această nouă umilință și regretă politica apatică a Sultanului.

E vorba de schimbarea *Marelui Vizir* în urma incidentului bulgar.

SCRILE ȚILEI.

În cercurile diplomatice austriace se vorbește despre căsătoria prinsei *Elisaveta*, nepoța M. S. împăratului *Francisc Iosif*, cu principele *Ruprecht*, mostenitorul tronului bavarez.

Se scrie din *Viena*: *Studentii slavi*, cerându audiență la regina *Serbiei Natalia* ca să-i arate omagie lor de supunere, primară dela dama de onoare *D.șora Bogicevic* în numele reginei o scrisore în care ea și exprimă părerea de rău că regina din cauza imediatei plecări nu pte să primescă deputația studenților, și se le mulțumescă pentru simpatia lor. La finea epistolei se dice: „Maiestatea Sa regina nu va uita nici-odată dovedile cele mai noue ale devoțiunii d-vostre și va împărtași acesta și fiului principelui de coronă *Alexandru*.“

Se vorbește că *Regina Serbiei* va veni în curând să petrecă mai multe zile la *Sinaia*.

„*Kolozsvár*“ scrie, că comunitatea biserică ev. reformată din *Bistrița* din și în și se dezvoltă și întărește mai tare. Numărul credincioșilor mereu se înmulțesc și în biserică domnesce ună „adevărată spirit unguresc“. Totu asemenea scrie „*K.-r.*“ că se întăresc și consolidează și muncitorii cu sentimente unguresci. — Nu cumva această propagandă a Ungurilor are de scop a sprijini elementul săsesc din orașul *Bistrița*? Ar fi bine să ne deslușescă „*Kolozsvár*“ despre acesta, ca să cunoscem și noi serviciile, ce le aduc Sașilor preinșii lor „aliați naturali“.

Scumpirea tutunului și mai ales a țigaretelor își arată acum consecințele pentru sacul statului austriac. După cum se anunță din *Iltz*, în *Stiria*, scăderea numărului țigaretelor la trafica cea

mare se arată în următorul mod: *Cuba* cu a 4 cr. s'au vândut în *Maiu* 5000, în *Iunie* însă 1300; *Portorica* în *Maiu* 2300, în *Iunie* 800, țigaretete scurte în *Maiu* 51,000 în *Iunie* 17,000.

In 21 Iulie se va preda comunicațiunei noua liniă a căii ferate *Tagu* — *Budatelecă* — *Șieu-Măghierușă*.

Din comitatul *Ciongradului* se scrie, că un felu de vermuleți nimicesc toate seminăturile, care și fără de asta erau puțin și întârziate din cauza inundațiilor de astă-primăveră. Vermuleții aceștia au o lungime ca de 2 cm., au o coloare cenușă și în unu cuib de cartofi se află câte 40—50. Ei nimicesc totu ce le stă în cale, începându dela cucuruz până la cartofi, așa că nimic nu mai pte rodi pe aceste pământuri.

Cu finea lui *Iunie* se aflau în *Cluj* 3254 copii de școlă, n'au cercetat școlă 253. Școlii sunt 26, asiluri 4, învățători ordinari 62, ajutători 12.

Sunt șese ani de când s'a instituit în Iași unu comitet sub președința *I. P. S. Iosif Naniescu*, metropolitul *Moldovei* și *Sucevei*, pentru a se ridica o statuă nemuritorului *Gh. Asachi*. Statua este gata. Acum se află în *București* la d. sculptor *Georgescu*. În curând, după ce se va regula cu locul în care trebuie să fiă așezată, va fi transportată la Iași. Comitetul face apelul la toate persoanele cărora li s'au trimis liste de colectare în scopul acesta, ca să înapoieze listele fără întârziere.

Se caută doi pedagogi pentru un internat de băieți la *Craiova* în *România*. Se recere să fiă absolvenți de cursul secundar mai virtos classic (adecă gimnaziul superior). Doritorii de a ocupa un asemenea post să se adreseze la *D-lă Ioan Faur*, profesor în *Craiova*.

Se scrie din *Carlsbad* (*Boemia*), că mai bine de 17 zile plouă continuu și frigul face aproape imposibilă cura la băile de acolo; se vedu persoane cu haine de érnă, ba chiar blănille apară ici colo.

Intemplări diferite.

Furtună în *România*. O mare nenorocire a isbit parte din județul *Mehedinți*. O grindină însoțită de ună uragan înrozitor s'a lăsat în ziua de 26 *Iunie* trecut peste comunele *Balo-*

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Copiii de aur.

— Poveste. —

(Urmare și fine.)

Dimineta următoare
Pe la răsărit de sora
Merse celalaltă voinică
Feciorășul cel mai mic
Și căută cu ochi duiosi
La cei doi crini auroși
De-să totu verși și totu frumoși.
Dér spre-a lui mare mirare
Spre-a lui adencă ntristare
960. Eată că zăreșce el
Că unu crin prea frumusele
Peste nopte jos picase
Și vieța-i se gătase!...
Și îndată știu el
C'altu séu frate frumusele
De vr'unu mare réu a dat
Și'n grea cursă a intrat!...
— „Val, eu trebuie să plec
„Pe-altu meu frate să mi-lă cerc,
970. „Și de pot de réu sé-lă scăp!“
Dise el cătră părinți
In ochi cu lacrimi ferbinți.
Ear părinții îl ruga
Să nu mērgă, ci să stea
Cătră el vorbind așa:
— „Nu te duce dragul meu
„Rogu-te cu *Dumneșeu*!
„Ce vom face singuri noi
„Fără voi fără-amēndoi
980. „Decă și tu vei peri
„C'altu séu frate vei muri?!...“

Dér copilul n'asculta
Ci mereu el le dicea
Cumcă vré ca să găsească
Pe-altu séu frate să-ntelnească
Și de réu sé-lă mântuiască!...
Apoi mi-se apucă
Pe-altu séu calu încăleacă
Și la drumu mi se luă,
990. Și-asa repede mergea
Cătu cu vântul se-ntrecea
Și ca gândul se ducea,
Până ce el nu ajunse
In pădurea cea ascunsă
Unde frate-séu era.
Și ca pétră el zăcea!...
Ajungându la cea casuță
Slabă, veche și micuță
Baba îl întimpină
1000. Și așa mi-lă întreabă;
— „Ce cauți tu pe-aiici fertate
„De-unde vii din țert departe?...“
Și-asa blând cum i vorbea
Vrea a se apropia
Cu smiceaua sé-lă atingă
Ca vieța să i-o stingă...
Dér voinicul n'o lăsa
De el a se-apropia
Ci strigându așa-i dicea:
1010. — „Nu te-apropia de mine
„Căteuă veche de tine!
„Ci stându acolo departe
„Iute vieța l'altu meu frate
„Io dă éraš inapoi
„Căci doi dulci frați fost'amă noi;
„Er vieța de nu-i dai
„Atunci réu, de tine vai,
„Aurul meu voiu încorda
„Și pe locu te-oiu săgeta!...“

1020. Baba tare se temea
Cumcă o va săgeta
Și îndată de departe
Dede vieța l'altu lui frate
Și-lă făcu totu pruncu frumos
Pruncu de aur luminos!...
Pruncii multu se bucurau
Cum se vedu... se-mbrățișau
Și ca frați se sêrtau
Apoi ambii-ncălecară
1030. Și la drumu de nou plecară
Din pădure pân' esiră...
Acu apoi se opriră
Și-unul pe-altu-mbrățișându,
Unul pe-altul sêrtându
De nou mi se despărțiră
Și în calea lor pomiră,
Unul cătr'a sa mirésă
Éra altul cătră casă!...
Când cel mic ajunse-acasă
1040. Taicălu séu în cale-i iasă
Și așa blându i-a agrăitu:
— „Bine dragă, ai venit!...
„Ved eu am știut asară
„C'altu séu frate e viu éra,
„Căci crinul din grădinuță
„S'a sculat de nou — draguță —
„Er estă semn mi-a arătat
„Cumcă bine ni-a umblat!...“
De-aci-ncolo ce-au pățit
1050. Nici eu n'am mai audit!...
Ioan Moța.

Cântece populare.

(Culese de *Iuliu Moldovanu*.)

Dorule ce ț-am făcut
De mă porți așa urit,
Dorule ce ț-am stricat
De mă porți séra prin sat,
Dorule ce-mi bag de vină,
Ce mă porți séra prin tină.
Cum nu-i dorul mare căne
Preste câte deluri vine;
Nici de-unu dealu nu se lovesce
Până la mândra sosese.
De-așu muri, când așu muri
Nimicu nu mi-așu bănu,
Sé sciu numai c'am murit
Pentru care am iubit.
De cine dorul se légă
Nu și mai portă mintea ntrégă,
Și de mine s'a legat
Și'n grea bolă m'a băgat,
Bolescu bolă pe picior
Si nimica nu mă dore.
Taci inimă nu totu plange,
Nu vērșă lacrimi cu sânge,
Tăceți ochi nu lacrimați
Că voi sunteți vinovați.
Inimă cu doru multu,
Uit-mă și să te uit.
Dér eu nu te pot uita,
Dragă-mi esti ca inima.

tesci, Bălvănesci, Bobaița, Bălinesci, Băsesci, Marga, Ciovrănișani, Podeni, Floresci, Ciresiu, Negrușia, Floresci, Cernaia, Bala, Gopeanu, Șiovârna, Dălbocia, Băltanele, Sisesci și altele, distrugându-le cu desăvârșire porumburile, grânele, pomii, viile, și pe alocurea chiar casele locuitorilor au fost dărâmate.

Priveștiștea e din cele mai înfricoșătoare: holde prăpădite, vite omorite, case derivate, arbori seculari năpuștiți la pământ, ba chiar omeni și copii omoriți de furia uraganului.

D-lu Anghel Stoianovic, proprietarul moșiei Balotesci, în fața miseriei ce se deschide locuitorilor, aertat tuturor țăranilor de pe proprietatea sa arenda pământurilor ce aveau luate dela d-sa, er d-lu B. Ștefănescu a pus la dispoziția d-lui prefectu 2000 oca porumb pentru a fi distribuite familielor sărace.

Cooperatorii români și expoziția dela 1889.

D-lu Dim. C. Butculescu, președintele societății cooperatorilor români din România publică în foia sa următorul *Apel*:

Iubiți Cooperatori!

Să luăm cu toți parte la Expozițiunea universală din Paris!

Acosta să ne fiă lozincă până la săvârșirea deciziunii noastre nestrămutate.

Am încredere în cuvântul vostru și sunt siguri că vom triumfa.

Decă până acum m'am opus că să participăm la precedentele expozițiuni internaționale, cauza a fost că doream, ca ori-care Român, ce-și iubesc țera, să fi bine pregătit înainte d'a intra în luptă cu alte popore, care se pregătesc de decimii de ani.

Ați însă în urma celor patru expozițiuni din Bucuresci a Soc. Concordia (1880-81), — din Bucuresci a Cooperatorilor (1883), — din Iași a Cooperatorilor (1884) și din Craiova totu a Cooperatorilor (1887) cu un tonu ore-care de internaționalism, am câștigat convințiunea, că putem participa cu izbândă la Expozițiunea internațională.

Aceste modeste începuturi ale manifestățiunii activității noastre industriale, pe calea inițiativei private, au dat naștere în inima voastră nu numai îndemnul la o muncă activă și onestă pentru binele fi-căruia în parte și a tuturor în genere, der încă și simțimentului de datorie către țera.

Ați voi formați o puternică armată de pace cu menirea constantă de a ne desrobi economicese.

Sacrificiile voștre, ostenelele voștre, producțiunile voștre de tot felul, unirea voastră în acțiune în fine, toate mă îndemnă puternic la această credință nestrămutată.

Ca să vă dovedesc și vouă și tu-

Bade cu cură nouă
Ruptu-mi-ai inima'n două,
Cum o-ai ruptu așa o lăgă
C'unu firu de mătasă neagră.

Bade de dragoste ta
Mă topecu ca cănepa,
Bade de doruțulu țeu
Mă topecu ca inu'n țeu.

Bade inimă de piétră
Vină la noi cate-odată,
Vină baremi până'n pórta
Sé mé veđi via'su ori mórtă.

N'am fostu cu mândra de-aseră
Pare-mi c'a trecutú o véră
N'am fostu la mândra de eri
Pare-mi c'au trecutú trei veri.

Maică măicuția mea
Cu iubituľu așu ședeá
Fără páne, fără gráu
Și cu apă din párau.
Dérá, măicuția mea,
Cu urituľu n'asú ședeá
Nici în grădina cu flori
Nici la jocu în sərbători.

Pená'n cuiu péná sub cuiu
Fost'am drăguțú ore-cui
Ș'amu nu'su a nimenui,
Dér de m'oiu purta frumosú
Oi fi ér' a cui am fostú.

turorú, (der vé conjurú pe toți sé nu vé culcați pe laurii voștri,) că starea noastră industrială sporesce mereu de vre-o câțiva ani încóce, este bine sé trecemú pe scurtú în revizie modesta noastră avuția națională, și decă am dobânditu unú succesú órecare și rivna d'a avénta spre bine, le datorimú de siguru emanapării noastre politice, spiritului de asociatiune desvoltatú în clasa muncitóre, congreselorú economice, expozițiunilorú cooperative, amorului propriu naționalú mai îngăduitorú pentru munca țerii și tarifelorú autonome.

Incepú der examinarea avuției noastre. Producțiunile agricultorilorú și industriașilorú noștri au câștigatú multú în spiritulu și inima consumatorilorú din țera și chiar a celorú din străinătate.

Până mai deunăđi ca sé putemú mânca franzelá séu prăjituľu trebuia sé importámú făinú din Pesta și America, ađi, multámítá importanțelorú mori mecanice din mai tóte județele țerii, nu numai că nu mai importámú aceste făinuri, der chiar exportámú pe ale noastre în Turcia, Grecia, Italia, Ispania, ba chiar și în America.*)

Unde înainte importámú prin Austro-Ungaria spirtósele, ađi exportámú noi acestú derivatú alú cerealelorú noastre și nu numai că rivalisámú pe piețele Triestei cu similărele vecinilorú noștri, der încă spirtósele noastre le întrecú în calitate și efinatate. Celú puținú fabrica d-lui Marinescu-Bragadirú dela Bragadirú (Ilfövú) a câștigatú în Triestu acestú dreptú și reputatiune.

Unde înainte importámú Cognacu din miédú de páne și din altele, ađi mai multe fabrici de ale noastre s'au însăreinatú de a le pune nu numai o barieră la introducerea lorú în țera, der încă d'a exporta noi acestú produsú alú vini-culturei noastre.

Datorimú acestá isbéndá D-lorú Amanieux Naville și Bălăceanu.

Der conservele de legume?

Pe la 1880 d-nii D. Ștaicovic, Bărbulescu și D. Martinovic din Bucuresci abia fabricau fiá-care câte 300-400 cutii. De atunci numărulu fabricanțilorú și cantitatea fabricatului a sporitu în modú surprinđtor; astfelú că conservele străine nu au mai pututu rivalisa cu ale noastre și mai că au încetatú d'a se mai înfățișa pe piețele noastre, mai multú decâtú atâtú, conservele noastre au începutú a lua unú avéntú în țerile străine, ba chiar d-nulu Iulianú Oprescu din Bucuresci exportézá până în Indiile Neerlandeze.

Ați d-nii Ștaicovic, Martinovic, Bărbulescu, Petrovič și Iulianú Oprescu din Bucuresci și d-nii Ștefănescu, Ra-chigide, Zafiris din Galați factú unú comerciu însemnatú cu conservele lorú de legume.

Pastele făinoșe de asemenea au începutú a fi preferite celorú din străinătate. Astfelú acelea fabricate de d-nii V. Georgescu și Sulacolu din Bucuresci și ale d-lorú Zafirato și Nimferato din Galați punú o piedecă seriósá similărelorú străine.

Halvalele, rahaturile, etc., care se importau mai înainte din Constantinopole și Adrianopole, multámítá strădaniei și priceperei cătorva fabricanți, capabili precum d-nii Petrache Dumitrescu din Galați, Panagacu din Brăila, Papadopulo din Bucuresci și alții din Botoșani și Iași nu numai că au întrecutu în calitate pe acelea, der încă le-au alungatú cu desăvârșire de pe piețele noastre.

Mai multú decâtú atâtú: rahaturile d-nului P. Demitrescu suntú gustate în Rusia, Austro-Ungaria și Francia.

(Va urma.)

Literatură.

Convorbiri literare. Nr. 4 dela 1 Iulie conține: Poesiile lui Konaki, de Ioanú N. Roman. Gaspartú Grațiani (tragediá în 5 acte) de I. Slavici. Căntece populare spaniole, de S. G. Vărgolici. Studii de literatura francesă, de Xenophon C. Gheorghiu. Don Quijote de la Mancha, trad. de S. G. Vărgolici (urmăre). Ad Maecenatem, Ad Tyndaridem, Ad Munatium Plancum, Ad Maecenatem, trad. din Horațiu (poesii). Bibliografiá.

Foia bisericescă și școlastică din Blașu, redigiată de Dr. I. Rațu și Al. Uilăcanu cuprinde în Nr. 20 dela 15 Iulie următoarele: Sântulu Georgiu și Pas-

*) Insamnatá morá automatică din Brăila a D-lorú Millas, fabrică ce póte rivalisa cu cele mai importante din Europa, maciná anualú peste 70.000 kile gráu și exportá făinele sale până la Panama.

cile, de Ben. Densușianu. Tatalú nostru, de V. Szmigelski. Acte referitóre la re-signarea episcopului Gregoriu Maiorú. Publicare de concursú. Bibliografiá. Varietăți. — Partea școlastică: Cultivarea trandafirilor. Educațiunea intelectuală a băeților în genere, de S. P. Radu. Cunoscințe din istoria educațiunii și a instrucțiunii, de M. Popú, profes. Probleme algebrice, de Dr. Paulú Tanco. Ce sé propunemú în I clasá a școlei populare? de P. Ungureanu.

O întâmpinare.

Zalha, 17 Iulie 1888.

Onorate D-le Redactorú! Vă rogú sé binevoiți a da locú în prețituľu ăiarú cé redacțați următoarelorú orduri: In N-rulu 130 din acestú anú alú „Gazetei Trans.“ s'a adusú la cunoștința publiculu cetitorú, că eu am fostú „pripósitu“ cu 30 „arginți“. Ca o deslușire în privința acésta aflú necesarú a notifica, că suma de 30 fl. am primit'ó din „Fondulu religionarú“. „Din acestú fondú avemú dreptú a cere ajutorú deórece acela s'a făcutú din ofertele și a episcopilorú noștri dela Oradea mare, Muncaciú și din fundațiuni împărătesci, secularisări de averi a mănăstirilorú latine și romănesci;* dect decă eu și cu mine o însemnatá parte a preoțilorú din die-cesa Gherlei pe calea și cu recomandarea Ven. Ordinariat diecesanú — primimú ajutorú din amintitulu fondú, prin acésta după modesta mea opiniune încă nu ne facemú „vëndători“, ce dórá a voitu a înțelege respectivulu corespondentú denunciatorú,

cu deosebitá stimá

Ștefanú Bușiția, preotú gr. cat.

Sciri polițienesci.

Alaltaeri, Joi, dela 10 ore diminița și până la 2 ore d. a. s'a indeplinitú cea dintăiu pertractare în cestiunea comasării pământului pentru Brașovú și a decursú în cea mai mare liniște. După raporturile ce s'au făcutú mai înainte poliției economice, erau tóte tritați din acestú incidentú, deórece ei suntú conșarii ai comasării. Căpitănatulu orășenescú s'a vedutu silitu sé ia măsuru pentru delăturarea rului. Poporulu fu însă fórté linisicitu, așa că pertractarea s'a făcutú în cea mai mare ordine. Autoritatea a primitú impresiunea, că iritațiunea n'ar fi ajunsú la unú gradú așa de mare, decă poporațiunea ar fi fostú luminată asupra avantajelorú comasării și a executării ei. Numai fórté puținú parú a fi informatú despre însemnatatea comasării.

SCIRI TELEGRAFICE.

Petersburgú, 21 Iulie. Intréga pressá rusescă își exprimá convin-gerea, că prin întrevederea împé-rațilorú s'a inauguratú o nouă erá de pace. Tóte foile rusesci es-primá speranța, că de aci încolo se va ține contú de interesele Ru-siei.

Belgradú, 21 Iulie. Regele Mi-lanú adresá o rugare cătrá Sinodú, declarându, că deși este convinsú de competența Sinodului, vré sé împlinească dorința Reginei și sé transpuná afacerea de divorțú consistoriului din Belgradú.

DIVERSE.

Pentru stingerea focului. În timpulú din urmă s'a inventatú așa numita *Granada „Harden“*, care se póte aplica cu multú succesú la stingerea focului. Ea consistá într'unú flaconú de sticlă al-bastrá, alú cărei conținutu este unú lichidú de compozițiá chemică. Acestú lichidú e inofensivú, atâtú pentru persóne câtú și pentru obiecte. Elú nu înghéță decâtú la 20° sub zero, er căldura ilú dilatá și, fiindú turnatú peste focú, des-voltá gazuri, ce-lú stingú numai decâtú.

*) Dice Tita Buda în opulu séu „Indrep-tarú practicú“.

E de-ajunsú s'aruncú aceste știđe cu des-tulá putere în focarulú incendiului, ca sticla sé se spargá și lichidulu sé se reverse peste focú; flacările se vorú stinge imediatú, chiar și la o înălțime consi-derabile d'asupra și alături cu focarulú. Decă aruncú flaconulu în focú fără sé se spargá, elú va eclata după câteva se-cunde prin acțiunea focului, îndată ce lichidulu atinge foculu, elú produce o imensá cantitate de gazú, în care e cu neputința o ardere. Acestú produsú, ne-conținéndú nici unú acidú și nici o altá materiá corosivá, persóna care ilú aruncá în focú n'are sé se teamá de ni-micú. „Curierulu Rom.“ din Botoșani spune, că tóte autorități din Bucuresci s'au provisionatú cu acestú feliu de li-chidú și că deja a și fostú aplicatú în Bucuresci lichidulu acesta cu deplinú succesú la stingerea unorú fócuri. Gra-nata „Harden“ mai are și avantajulu, că e fórté ieftiná. În Bucuresci se póte căpéta cu 54 lei duzina de flacone, er 2-3 flacone se dice că ar fi de ajunsú pentru înăbușirea unui focú, care încă nu a apucatú sé ia dimensiuni. De alt-mintrea pentru înăbușirea unorú incen-diuri în dimensiuni mari încă nu scimú sé se fi constatatú eficacitatea acestui lichidú.

Cum se potú delătura visitele neplă-cute. Lordulu Otto, delegatulú engles, la curtea germană, cercetá odatá pe prin-cipele Bismark în palatulu séu din Wil-helmstrasse în Berlin. În decursulu în-trevorbirei díse lordulu, că unú omú cur-e cancelarulú, va fi fórté destú cercetatú de ómeni lui neplăcuți. „D-deu sé fe-réscá“, díse principele suspinându. — „D-ta la tótá întâmplarea ai totuși des-tule mijloce ca sé poți scăpa de visitela éstorú feliu de ómeni?“ — „In adevérá așa e“, răspunse suridéndú Bismark. „U-nulu dintre cele mai bune mijloce ale mele este, că sub órecare pretextú lastú ca nevasta mea sé mé cheme. Bine în-țeleștu, că visitatorulu trebuie îndată sé se depărteze.“ Abia vorbirá aceste și principesa páși înlăuntru și cu o blândá voce díse cătrá soțulu séu: „Otto, nu uita că e timpulú sé-ți iai medicina.“ Lordulu luá acésta ca glumá și isbuc-nindú în risete se retrase.

O telegramă curiosă. Unú măcelarú din Pojunú primi din Viena următoarea telegramă: „Máne toți porcii la gará, pe d-ta încă te așteptú; eu potú veni numai máne, deórece trenulu de persóne nu duce boi. Tergú slabú, vitele s'au urcatú în prețú; sé te proveđi, dectú îți trebuescú boi, gândesce-te la mine.“

Cursulu pieței Brașovú

din 18 Iulie st. n. 1888

Bancnote romănesc	Cump.	8.70	Vénd.	8.74
Argintú romănesc	„	8.68	„	8.70
Napoleon-d'ori	„	9.88	„	9.92
Lire turcesci	„	11.20	„	11.24
Imperiali	„	10.20	„	10.24
Galbini	„	5.88	„	5.91
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—
„ 5%	„	98.—	„	98.50
Ruble rusesci	„	117.—	„	118.—
Discontulu	„	6½-8%	pe anú.	—
Bonuri croato-slavone	„	„	„	104.—

Cursulu la bursa de Viena

din 20 Iulie st. n. 1888.

Renta de aurú 4%	„	101.35
Renta de hártiá 5%	„	89.35
Imprumutulu căilorú ferate un-gare	„	151.50
Amortisarea datoriei căilorú ferate de ostú ungare (1-ma emisiune)	„	97.80
Amortisarea datoriei căilorú ferate de ostú ungare (2-a emisiune)	„	—
Amortisarea datoriei căilorú ferate de ostú ungare (3-a emisiune)	„	114.75
Bonuri rurale ungare	„	105.30
Bonuri cu clasa de sortare	„	104.80
Bonuri rurale Banatú-Timișú	„	104.75
Bonuri cu cl. de sortare	„	104.75
Bonuri rurale transilvane	„	104.50
Galbeni împărătesci	„	5.90
Napoleon-d'ori	„	9.88½
Márci 100 imp. germane	„	61.15
Londra 10 Livres sterlinge	„	125.—
Imprumutulu cu premiulu un-gurescu	„	130.—
Losurile pentru regularea Tisei și Se-ghedinului	„	124.50
Despágubirea pentru dijma de vinú un-gurescu	„	104.50
Renta de hártiá austriacá	„	80.80
Renta de argintú austriacá	„	82.35
Renta de aurú austriacá	„	112.25
Losuri din 1860	„	139.75
Acțiunile băncei austro-ungare	„	870.—
Acțiunile băncei de creditú un-gur.	„	302.—
Acțiunile băncei de creditú austr.	„	308.60

Editorú și Redactorú responsabilú:
Dr. Aurel Mureșianu.

Căştigă laterală de 10 fl. pe zi

fără capitală și fără risc prin
vândarea de losuri plătibile în
rate în sensul articolului de
lege XXXI din 1888.

Oferte primesce
**Societatea de schimb din Budapesta
Adler & Comp., Budapest.**

Numere singuratic
din „Gazeta Transilvaniei“
à 5 cr. se pot cumpăra în
tutungeria I. Gross, în libră-
ria Nicolae Ciureu și Al-
brecht & Zillich.

Avisul d-loră abonați!

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunei să
binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal și numerii de
pe fâșia sub care au primită diarul nostru până acuma.

Domnii, ce se abonează din nou, să binevoiască a scrie adresa
lămurită și să arate și posta ultimă.

Totodată facem cunoscută tuturoră D-loră abonați, că mai
avem din anii trecuți numerii pentru complectarea colecțiunilor
„Gazetei“, precum și câteva întregi colecțiuni, pentru cari se pot
adresa la subsemnata Administrațiune în casă de trebuință.

„Administrațiunea Gaz. Trans.“

Sosirea și plecarea trenurilor și postelor în Brașov.**I. Plecarea trenurilor:****1. Dela Brașov la Pesta:**

Trenul de persoane Nr. 307: 7 ore 10 de minute seara.
Trenul mixt Nr. 315: 4 ore 10 minute dimineața.

2. Dela Brașov la București:

Trenul accelerat Nr. 302: 5 ore 37 minute dimineața.
Trenul mixt Nr. 318: 1 oră 55 minute după amieză.

II. Sosirea trenurilor:**1. Dela Pesta la Brașov:**

Trenul de persoane Nr. 308: 9 ore 46 minute înainte de amieză
Trenul mixt Nr. 316: 9 ore 52 minute seara.

2. Dela București la Brașov:

Trenul mixt Nr. 317: 2 ore 32 minute după amieză.
Trenul accelerat Nr. 301: 10 ore 12 minute seara.

A. Plecarea postelor:

- a) Dela Brașov la *Răznov-Zărnesci-Brană*: 12 ore 30 m. după amieză
b) „ „ „ *Zizin*: 4 ore după amieză.
c) „ „ în *Săcuime* [S. Georgi]: 1 oră 30 minute noaptea.
d) „ „ la *Făgăraș*: 4 ore dimineața.
e) „ „ la *Săcele*: 4 ore dimineața.

B. Sosirea postelor:

- a) Dela *Răznov-Zărnesci-Brană* la Brașov: 10 ore înainte de amieză.
b) „ *Zizin* la Brașov: 9 ore a. m.
c) Din *Săcuime* la Brașov: 6 ore seara.
d) „ *Făgăraș* la Brașov: 2 ore dimineața.
e) „ *Săcele* la Brașov: 6 ore 30 minute seara.

Se deschide abonamentul pre anul 1888

la

AMICUL FAMILIEI. Diar beletistic și enciclopedic-literar — cu ilustrații. — Cursul XII. — Apare în 1 și 15 zi
a luni în număr câte de 2—3 côle cu ilustrații frumoșe; și publică articlii sociali, poesii, romane, schițe, piese teatrale ș. a.
— mai departe tractează chestii literare și științifice cu reflecție la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața
socială a Românilor de pretutindena, precum și a celorlalte populații din patriă și străinătate; și prin glume în mare parte
ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste totă nisuesce a întinde tuturoră indivizilor
din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pre anul întreg e 4 fl., pentru România și străin-
tate 10 franci—lei, plătibil și în bilete de bancă ori marce postală.

PREOTUL ROMÂN. Diar bisericesc, scolar și literar — cu ilustrații. — Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare
câte de 2½—3½ côle; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilus-
trații, — mai departe articlii din sfera tuturoră științelor teologice și între aceștia mulțime de predice pre duminică, serbă-
tor și diverse ocașii, mai ales funebre, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literare; și în urmă totă soială de a-
mănunte și scrieri cu preferință celor din sfera bisericesc, scolară și literară. — Prețul de prenumerațiune pre anul întreg
e 4 fl. — pentru România 10 franci—lei, plătibil și în bilete de bancă ori marce postală.

Colectanții primesc gratis totă ală patruea esemplar.

Numerii de probă se trimită gratis ori-cui cere.

A se adresa la „**CANCELARIA NEGRUȚU**“ în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

Totă de aci se mai potă procura și următoarele cărți din editura proprie:

Apologie. Discușii filologice și istorice maghiare privitoare la Români, înveritate și rectificată de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Sincal. Prețul 30 cr.

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere înveritate și apretiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tote trei împreună 1 fl.

Cuvântări bisericesci la tôte sârbătorile de peste an, de I. Papiu. Ună volum de preste 26 côle. Acest op de cuvântări bisericesci întrece tôte opurile de acestă soiu apărute până acum — având și o notiță istorică la fiă-care sârbătoare, care arată timpulu introducerei, fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilită respectiva sârbătoare. Prețul e 2 fl.

Barbu cobzariului. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.
Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 20 cr.
Idealul pierdut. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novelă originală. — Continuarea novej: **Idealul pierdut** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codreană craiului codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Elă trebuie să se însore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțu. Prețul 25 cr.
Branda seu Nunta fatală. Schiță

din emigrarea lui Dragoș. Novelă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioană Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comediă în 5 acte, după August Kotzebue, tradusă de Ioană St. Șuluțu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicoră, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticeșu. Ună volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafir și violele, poesii populare, culese de Ioană Popă Reteganu. Ună volum de 14 côle. Preț. 60 cr.

Tesaurul dela Petrosă seu Cloșca cu pui ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca Sătenului Român. Cartea I, II, III, IV, cuprindă materii foarte interesante și amuzante. Prețul la tôte patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economiă, industriă, comerț și chemiă. Prețul 50 cr.

Economia pentru școlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Indreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), a învățătorilor și a altor bărbați de școlă, de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețul unui esemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. În literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-ună opă, întocmită după lipsele școlilor noastre în măsura în care este acesta, pentru aceea ilă și recomandăm mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima lină interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De V. Gr. Borgovan. Prețul 15.

Manual de Gramatică limbii române pentru școlele poporale în trei cursuri de Maxim Popă, profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manual aprobat prin ministeriul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de dat 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețul 30.

Gramatică limbii române lucrată pe baze sintactice de Ioană Buteanu, prof. gimn. Ună volum de peste 30 côle. Prețul 2 fl.

Manual de stilistică de Ioană F. Negruțu, profesor. Opă aprobată și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de dato 16 Dec. 1885 Nrn. 48,518. Partea practică foarte bogată a acestui op — cuprindend compoziții de totă soială de acte obveniente în referințele vieții sociale — se pôte întrebuița

cu multă folosă de cătră preoți, învățători și alți cărturari români. Prețul 1 fl. 10 cr.

Nu mă uita. Colecțiune de vierșuri funebre, urmate de iertăciuni, epitafii ș. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei în școlă poporală pentru învățători și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavrilă Trifu profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumoșe ilustrată. Prețul unui esemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50

Micul mărgăritar sufletesc. Cărticică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumoșe ilustrată, pentru pruncii scolar de ambe secsele. Prețul unui esemplar broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cărticică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolar de ambe secsele. Cu mai multe icône frumoșe. Prețul unui esemplar e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visul Prea Săntei Vergure Maria a Născătoarei de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu icône frumoșe. Prețul unui esemplar spedit franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isus Christos. Prețul unui esemplar legat și spedit franco e 15 cr.